

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра економіки та міжнародних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

27.02.2023

протокол № 3, п. 3

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 28.02.2023 № 25

ІННОВАЦІЇ В МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ

INNOVATIONS IN INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	магістр	/	master
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»	/	29 «International relations»
Спеціальність	292 «Міжнародні економічні відносини»		292 «International economic relations»
Освітня програма	«Міжнародний бізнес»	/	«International Business»

Розробник: Стратійчук Вікторія, доктор філософії з економіки

Гарант освітньої програми «Міжнародний бізнес» – Хачатрян Валентина, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та міжнародних відносин.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних відносин від 14.02.2023 протокол № 02; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 20.02.2023 протокол № 02.

Рецензенти:

Кульганік Оксана, кандидат економічних наук

Кучер Віталій, директор Приватного акціонерного товариства «ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ»

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 23.03.2023 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,10.
Обл.-вид. арк. 0,94. Тираж 2. Зам. № 51.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою вивчення дисципліни «Інновації в міжнародних економічних відносинах» є формування у здобувачів вищої освіти ОС «магістр» знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку в системі побудови міжнародних економічних відносин, оцінювання інноваційного потенціалу країни та окремої корпорації, обґрунтування та реалізації ефективних господарських рішень з розвитку міжнародних економічних відносин на інноваційних засадах.

Завданнями дисципліни є:

- вивчення понятійного апарату дисципліни «Інновації в міжнародних економічних відносинах»;
- освоєння методологічних основ застосування інновацій в міжнародних економічних відносин;
- вивчення теоретичних основ і оволодіння методичними підходами щодо вибору напрямків інноваційного розвитку;
- оцінювання результативності формування та використання інноваційного потенціалу країни чи корпорації;
- вивчення основних форм міжнародних інновацій.

Результатом вивчення ОС «магістр» навчальної дисципліни «Інновації в міжнародних економічних відносинах» для спеціальності «Міжнародні економічні відносини» освітньої програми «Міжнародний бізнес» є формування комплексу компетентностей:

- **інтегральні компетентність:**

Здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- **загальні компетентності:**

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- **спеціальні компетентності:**

СК 2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

СК 3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

СК 5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

СК 14. Здатність здійснювати дослідження та/ або інновації у сфері міжнародних економічних відносин.

Програмні результати навчання з навчальної дисципліни «Інновації в міжнародних економічних відносинах»:

РН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних, організацій.

РН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

РН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

РН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

РН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

РН 10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

РН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

РН 14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

Дисципліна «Інновації в міжнародних економічних відносинах» належить до циклу обов'язкових компонентів ОП. Теоретичною базою вивчення дисципліни є знання світових інноваційних та технологічних трендів в сфері міжнародного бізнесу.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали (табл. 1).

Таблиця 1 – Рейтингова шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні / лабораторні	самостійна робота	
Тема 1. Теоретичні основи інновацій: сутність та особливості розвитку	18	4	2	12	КТ, ІЗ, УО
Тема 2. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинників його формування	18	2	4	12	УО, КТ, ІЗ
Тема 3. Міжнародні інноваційні програми та їх реалізація в процесах науково-технічної інтеграції	16	4	2	10	КТ, П, КТ
Тема 4. Національна система розвитку інновацій як елемент міжнародної гео економічної стратегії	16	2	2	12	КТ, УО
Тема 5. Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку підприємства	18	2	4	12	П, ІЗ, УО
Тема 6. Інноваційний проект: характеристика, планування, розробка, управління реалізацією	18	4	2	12	П, ІНЗ, ПО
Тема 7. Технопарки, кластери та мережі як основа глобального інноваційного розвитку	18	2	4	12	КТ, ПО, ІНЗ
Тема 8. Особливості реалізації міжнародного інноваційного проекту в умовах цифрової економіки	16	2	2	12	ПО, КТ, УО
Тема 9. Фінансування інновацій в міжнародних економічних відносинах	14	2	2	10	КТ, ІЗ, ПО
Тема 10. Особливості інноваційної діяльності в міжнародних корпораціях	14	2	2	10	УО, П, Т
Тема 11. Культурний контекст інноваційного менеджменту транснаціональних корпорацій	14	2	2	10	КТ, П, ІЗ
Разом за семестр	180 / 6	28	28	124	
Підсумковий контроль	екзамен				

Умовні позначення:

УО - усне опитування;
 ПО - письмове опитування;
 Т - тестування;
 ІНЗ – індивідуальне завдання.

ІЗ - інтерактивне завдання;
 КТ - комп'ютерне тестування;
 П – презентація;

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Зміст дисципліни (теми програми).

Тема 1. Теоретичні основи інновацій: сутність та особливості розвитку

Поняття інновацій, їх вплив на економічну систему. Цілі науково-технічного та інноваційного розвитку. Типи розвитку економіки. Циклічність як форма розвитку національної економіки. Поняття економічного зростання. Економічні цикли: сутність і причини. Сутність і класифікація інновацій. Життєвий цикл інновацій. Етапи і стадії інноваційного процесу. Основні поняття інноваційного розвитку. Етапи інноваційного розвитку в системі міжнародних відносин. Впровадження інноваційних продуктів на основі досвіду зарубіжних країн.

Тема 2. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинників його формування

Чинники інноваційного розвитку підприємства. Різновиди ефектів при оцінці інноваційного розвитку. Макроекономічний підхід оцінювання рівня інноваційного розвитку. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку підприємства. Інформаційна база для оцінки рівня інноваційного розвитку. Класифікація чинників інноваційного розвитку підприємства. Групи факторів інноваційного розвитку підприємств. Різновиди ефектів інноваційної діяльності. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку: розрахунок зростання обсягів доходу у порівнянні з аналогом; розрахунок інтегрального (загального) ефекту від створення, виробництва та експлуатації нововведень. Інформаційні ресурси для оцінки рівня інноваційного розвитку.

Тема 3. Міжнародні інноваційні програми та їх реалізація в процесах науково-технічної інтеграції

Інноваційні підприємства та інфраструктура інноваційної діяльності. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах. Сфера інноваційної діяльності: ринок новацій, ринок чистої конкуренції нововведень, ринок інвестицій, інноваційна інфраструктура. Поділ ринкових суб'єктів інноваційної діяльності на чотири категорії: експлеренти, патіенти, комутанти і віаленти. Венчурне підприємство та його форми: незалежні венчурні фірми; впроваджувальні фірми; венчурні фірми, що фінансуються інвестиційними фондами; внутрішній венчур. Організаційні структури підтримання інноваційного підприємства. Особливості формування та функціонування бізнес-

інкубаторів: послуги та учасники. Оцінка складових їх майбутнього успіху: бізнес-ідеї, команди і компанії. Формування та функціонування нових організаційних структур: регіональні науково-технологічні центри; технопарки; технополіси.

Тема 4. Національна система розвитку інновацій як елемент міжнародної геоекономічної стратегії

Сутність національної інноваційної системи. Структура національної інноваційної системи. Поняття і модель інноваційного розвитку та її основні елементи. Види моделей інноваційного розвитку. Перспективні напрями науково-технічних розробок в Україні. Загальні методичні принципи концепції національної інноваційної системи (НІС). Основні методичні підходи до визначення сутності поняття НІС. Національні інноваційні системи та модель інноваційного розвитку. Поняття і модель інноваційного розвитку та її основні елементи. Види моделей інноваційного розвитку. Особливості національної інноваційної системи в Україні. Домінуюча форма організації інноваційних процесів в Україні – технопарки. Перспективні напрями науково-технічних розробок в Україні.

Тема 5. Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку підприємства

Сутність інтелектуального капіталу. Види та форми інтелектуального капіталу. Теоретичні основи формування та функціонування ринку інвестицій. Поняття інноваційної інфраструктури та її функції. Основні елементи інноваційної інфраструктури. Форми передачі технологій на ринку інновацій. Концептуальні основи інтелектуального капіталу інновацій. Поняття маркетингу інновацій. Головні завдання маркетингу інновацій. Теоретико-методичні основи аналізу та мотивації попиту на інновації. Інноваційний потенціал підприємства як основа інноваційної діяльності. Зміст і структура потенціалу інноваційного розвитку підприємства. Оцінювання інноваційного потенціалу підприємства. Інтегральне оцінювання складових інноваційного потенціалу. Оцінювання ринкового потенціалу підприємства.

Тема 6. Інноваційний проєкт: характеристика, планування, розробка, управління реалізацією

Інноваційний проєкт: сутність та особливості побудови. Види інноваційних проєктів у міжнародних економічних відносинах. Проблеми формування інноваційного проєкта. Етапи побудови інноваційного проєкта. Концептуальні основи маркетингу інновацій у процесі побудови інноваційного проєкта. Обґрунтування міжнародної діяльності в інноваційному проєкті. Теоретико-методичні основи аналізу та мотивації попиту на інновації. Специфіка ринкових досліджень для виявлення та аналізу попиту на інновації. Дифузія інновацій. Позиціонування інноваційних товарів на ринку.

Тема 7. Технопарки, кластери та мережі як основа глобального інноваційного розвитку

Технопарк: сутність та особливості формування. Функції та типи технопарків. Роль технопарків у системі міжнародних відносин. Інноваційний кластер та його роль в міжнародній діяльності. Види інноваційних кластерів. Особливості формування кластерів між суб'єктами різних держав. Мережі як основа глобального інноваційного розвитку. Поняття інноваційного підприємства. Стратегії інноваційного розвитку підприємства. Стратегії інноваційного розвитку підприємства. Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Сутність комунікацій у контексті інноваційного розвитку. Функції комунікацій. Поняття інформаційного суспільства та його головні ознаки. Глобалізація інноваційного розвитку та інформаційні комунікації. Оцінка інформаційних та комунікаційних технологій у контексті розвитку інноваційної економіки.

Тема 8. Особливості реалізації міжнародного інноваційного проекту в умовах цифрової економіки

Цифрова економіка: сутність та еволюція. Сучасні форми цифровізації економіки. Інноваційний потенціал підприємства як основа інноваційної діяльності. Зміст і структура потенціалу цифровізації інноваційного розвитку підприємства. Оцінювання інноваційного потенціалу підприємства. Основні компоненти цифрової економіки. Сектор інформаційно-комунікаційних технологій. Загальна оцінка масштабів цифровізації. Можливості та основні загрози цифровізації. Позитивний вплив цифровізації на інноваційний розвиток. Основні загрози та ризики цифровізації. Рівень цифровізації економіки України. Національні програми та стратегії цифровізації. Інституційно-правове оформлення розвитку цифрової економіки в Україні.

Тема 9. Фінансування інновацій в міжнародних економічних відносинах

Джерела і механізми фінансування інноваційного проекту. Формування та оптимізація інвестиційних ресурсів. Завдання держави щодо фінансування інноваційних процесів. Міжнародні форми залучення інвестицій для фінансування інноваційних проектів. Методологічні підходи до сутності фінансового забезпечення інноваційної діяльності: якісний і кількісний. Оцінка структури фінансового забезпечення інноваційної діяльності. Характеристика джерел фінансових ресурсів для забезпечення інноваційного розвитку. Формування системи фінансового забезпечення інноваційної діяльності. Теоретичні аспекти впливу трансферу технологій на інноваційний розвиток. Організаційні та фінансові важелі регулювання трансферу технологій. Фандрайзинг та краудфандинг.

Тема 10. Особливості інноваційної діяльності в міжнародних корпораціях

Роль міжнародних корпорацій у впровадженні інновацій. Інноваційні ТНК. Ризики в інноваційній діяльності міжнародних корпорацій. Методи управління ризиками в інноваційній діяльності. Методи оцінки ризиків в інноваційній діяльності. Технологічна та інноваційна політика: сутність, рівні управління. Стратегії міжнародних корпорацій в сфері інновацій. Інноваційний менеджмент міжнародних корпорацій. Форми, засоби і особливості міжнародного обміну технологіями. Типи технологічної політики міжнародних корпорацій. Моделі розміщення НДДКР. Структури управління НДДКР. Моделі інноваційної діяльності міжнародних корпорацій. Рівні управління інноваційним розвитком міжнародних корпорацій. Фактори формування інноваційної політики міжнародних корпорацій. Міжнародний обмін інноваціями. Ліцензування і патентування нововведень. Кооперування в сфері інновацій.

Тема 11. Культурний контекст інноваційного менеджменту транснаціональних корпорацій

Модифікована концепція інноваційної культури ТНК. Джерела креативного мислення. Інноваційна поведінка вищого менеджменту. Рівень інформаційного забезпечення. Співвідношення між крос-культурними командами та індивідуальними відмінностями. Кроскультурний інноваційний менеджмент. Крос-культурні комунікації. Крос-культурні технології. Корпоративна інноваційна культура. Взаємозв'язок загальної та інноваційної корпоративної культури. Модель корпоративної інноваційної культури та її основні складові. Створення корпоративної культури, що сприяє інноваціям. Подолання страху як гальмуючого фактора формування інноваційної культури. Нові підходи до формування інноваційної корпоративної культури.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час, год.
<p>Знати: сутність інновацій, їх особливості розвитку та проблеми формування і використання для різних типів економіки, роль інновацій у формуванні економічних циклів.</p>	<p>Тема № 1. Теоретичні основи інновацій: сутність та особливості розвитку Лекція № 1 План лекції 1. Поняття інновацій, їх вплив на економічну систему. Цілі науково-технічного та інноваційного розвитку. 2. Типи розвитку економіки. 3. Циклічність як форма розвитку національної економіки. Поняття економічного зростання. 4. Економічні цикли: сутність і причини. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 5-8. Додаткові: 12, 15, 18-22. Інтернет-джерела: 24-29.</p>	2
<p>Вміти: визначати вплив інновацій на циклічність економічних процесів, визначати стадію життєвого циклу інновації.</p>	<p>Лекція № 2 План лекції 1. Сутність і класифікація інновацій. 2. Життєвий цикл інновацій. 3. Етапи і стадії інноваційного процесу. 4. Основні поняття інноваційного розвитку. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 5-8. Додаткові: 12, 15, 18-22. Інтернет-джерела: 24-29.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття.</p>	12
	<p>Практичне заняття № 1 1. Концепція життєвого циклу інновацій. 2. Етапи життєвого циклу інновації. 3. Поняття «інноваційної діяльності» і «інноваційного процесу». 4. Етапи і стадії інноваційного процесу 5. Основні поняття інноваційного розвитку.</p>	2
<p>Знати: особливості вимірювання рівня інноваційного розвитку, а також фактори, що впливають на даний процес.</p>	<p>Тема № 2. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинників його формування Лекція № 3 План лекції 1. Чинники інноваційного розвитку підприємства. 2. Різновиди ефектів при оцінці інноваційного розвитку. 3. Макроекономічний підхід оцінювання рівня інноваційного розвитку. 4. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку підприємства. 5. Інформаційна база для оцінки рівня інноваційного розвитку.</p>	2

<p>Вміти: вимірювати рівень інноваційності у процесі реалізації міжнародних економічних відносин як на рівні окремих суб'єктів господарювання, так і на національному та наднаціональному рівні.</p>	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття. 2. Провести аналіз світового рейтингу інноваційності та місця в них України (на вибір): – Глобальний індекс інновацій (Global Innovation Index); Огляд інноваційної політики (Innovation Policy Outlook); – Глобальний рейтинг стартапів StartupBlink; – Індекс інноваційного розвитку за Bloomberg; – Інноваційний індекс Європейського інноваційного табло.</p>	12
	<p>Практичне заняття № 2 1. Класифікація чинників інноваційного розвитку підприємства. 2. Вплив економічних, технологічних та політико-правових чинників на інноваційний розвиток. 3. Культурні особливості впровадження інновацій в процесі здійснення міжнародної діяльності. 4. Різновиди ефектів інноваційної діяльності. 5. Особливості розрахунку окремих видів ефектів.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 3 1. Показники рівня інноваційного розвитку на макроекономічному рівні 2. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку. 3. Особливості розрахунку інтегрального (загального) ефекту від створення, виробництва та експлуатації нововведень. 4. Інформаційні ресурси для оцінки рівня інноваційного розвитку.</p>	2
<p>Знати: особливості формування інноваційних програм в системі науково-технічної інтеграції, суб'єктів інноваційної діяльності на ринку.</p>	<p>Тема № 3. Міжнародні інноваційні програми та їх реалізація в процесах науково-технічної інтеграції Лекція № 4 План лекції 1. Інноваційні програми та інфраструктура інноваційної діяльності. 2. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. 3. Організаційні структури підтримання інноваційного підприємства. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-9. Додаткові: 12, 15, 18-22. Інтернет-джерела: 24-29.</p>	2
	<p>Лекція № 5 План лекції 1. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва. 2. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах. 3. Науково-технічна інтеграція. Рекомендовані джерела:</p>	2
<p>Вміти: будувати програми розвитку інноваційної</p>		

діяльності в системі міжнародних економічних відносин, а також здійснювати пошук програми для розвитку інновацій підприємства, регіону, країни.	Основні: 1, 3, 6-9. Додаткові: 12, 15, 18-22. Інтернет-джерела: 24-29.	
	Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Підготувати презентації на теми «Контури інформаційного суспільства та інноваційної економіки», «Взаємозв'язок економіки знань та інноваційної економіки», «Основні тенденції світового науково-технічного розвитку зумовлені становленням нового технологічного укладу».	10
	Практичне заняття № 4 1. Ринок новацій та інноваційна інфраструктура. 2. Програми венчурного підприємництва та його форми. 3. Особливості формування та функціонування бізнес-інкубаторів: послуги та учасники. 4. Формування інноваційних програм в системі міжнародних економічних відносин.	2
Знати: проблеми та перспективи розвитку національної системи інновацій як елемента міжнародної системи інновацій. Вміти: розрізняти принципи та методи побудови національних систем інновацій, формувати елементи системи інновацій застосовуючи закордонний досвід.	Тема № 4 Національна система розвитку інновацій як елемент міжнародної гео економічної стратегії Лекція № 6 План лекції 1. Сутність національної інноваційної системи. 2. Загальні методичні принципи концепції національної інноваційної системи (НІС). 3. Основні методичні підходи до визначення сутності поняття НІС. 4. Структура національної інноваційної системи. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-9. Додаткові: 12, 15, 18-22. Інтернет-джерела: 24-29.	2
	Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття.	12
	Практичне заняття № 5 1. Національні інноваційні системи та модель інноваційного розвитку. 2. Поняття і модель інноваційного розвитку та її основні елементи. 3. Види моделей інноваційного розвитку. 4. Особливості національної інноваційної системи в Україні. 5. Домінуючі форми організації інноваційних процесів в Україні та за кордоном. 6. Перспективні напрями науково-технічних розробок в Україні.	2
Знати: сутність інтелектуального капіталу як основи	Тема № 5. Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку підприємства Лекція № 7 План лекції 1. Сутність інтелектуального капіталу.	2

<p>інноваційного розвитку підприємства, роль інтелектуального капіталу в реалізації інноваційної діяльності та веденні міжнародного бізнесу.</p>	<p>2. Види та форми інтелектуального капіталу. 3. Теоретичні основи формування та функціонування інтелектуального капіталу. 4. Форми передачі технологій на ринку інновацій. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 4, 6-10. Додаткові: 12, 13, 16, 18-20. Інтернет-джерела: 24-29.</p>	
<p>Вміти: проводити оцінку якості інтелектуального капіталу та ефективності його застосування в процесі реалізації міжнародних економічних відносин</p>	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка ментальних карт сутності та ключових елементів інтелектуального капіталу.</p>	12
<p>Знати: особливості побудови та реалізації інноваційних проєктів, принципи їх формування, а також проблеми впровадження в системі міжнародних економічних відносин.</p> <p>Вміти: генерувати інноваційні ідеї та будувати</p>	<p>Практичне заняття № 6 1. Інтелектуальний потенціал підприємства як основа інноваційної діяльності. 2. Зміст і структура інтелектуального потенціалу інноваційного розвитку підприємства 3. Оцінювання інтелектуального потенціалу підприємства. 4. Інтегральне оцінювання складових інноваційного потенціалу.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 7 1. Правові засади регулювання інтелектуального потенціалу підприємства. 2. Концептуальні засади управління інтелектуальним потенціалом інноваційного розвитку підприємства. 3. Діалектика виробничо-збутового потенціалу підприємства.</p>	2
	<p>Тема № 6. Інноваційний проєкт: характеристика, планування, розробка, управління реалізацією Лекція № 8 План лекції 1. Поняття і принципи функціонування інноваційного проєкта. 2. Види інноваційних проєктів 3. Особливості розробки інноваційного проєкта. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 4, 6-10. Додаткові: 12, 14, 18-22. Інтернет-джерела: 24-29.</p>	2
	<p>Лекція № 9 План лекції 1. Рівні стратегічного планування інноваційної діяльності на підприємстві. 3. Етапи розроблення інноваційного проєкту. 3. Проблеми реалізації інноваційного проєкта в процесі реалізації міжнародних економічних відносин. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 4, 6-10. Додаткові: 12, 14, 18-22. Інтернет-джерела: 24-29.</p>	2

інноваційні проекти в процесі реалізації міжнародних економічних відносин, а також здійснювати пошук способів впровадження інноваційних проектів.	Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття. 2. Опрацювання законодавчої бази щодо розробки та впровадження інноваційного проекту.	12
	Практичне заняття № 8 1. Інноваційні бізнес-хаби. 2. Характеристика засобів просування різних видів інноваційних проектів . 3. Позиціонування інноваційних проектів на міжнародному ринку. 4. Проблеми реалізації спільних інноваційних проектів із іноземними партнерами.	2
Знати: особливості роботи технопарків, кластерів та мереж як основи глобального інноваційного розвитку. Вміти: досліджувати роль технопарків, кластерів та мереж в системі інноваційного розвитку міжнародної економічної діяльності.	Тема № 7. Технопарки, кластери та мережі як основа глобального інноваційного розвитку Лекція № 10 План лекції 1. Технопарк: сутність та особливості формування. 2. Функції та типи технопарків. 3. Роль технопарків у системі міжнародних відносин. 4. Інноваційний кластер та його роль в міжнародній діяльності. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-10. Додаткові: 12, 15, 18-23. Інтернет-джерела: 24-29.	2
	Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття.	12
	Практичне заняття № 9 1. Види інноваційних кластерів. 2. Особливості формування кластерів між суб'єктами різних держав. 3. Мережі як основа глобального інноваційного розвитку. 4. Поняття інноваційного підприємства.	2
	Практичне заняття № 10 1. Стратегії інноваційного розвитку підприємства. 2. Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. 3. Сутність комунікацій у контексті інноваційного розвитку. 4. Глобалізація інноваційного розвитку та інформаційні комунікації.	2
Знати: сутність цифрової економіки, особливості цифровізації економічних	Тема № 8. Особливості реалізації міжнародного інноваційного проекту в умовах цифрової економіки Лекція № 11 План лекції 1. Цифрова економіка: сутність та еволюція. 2. Сучасні форми цифровізації економіки. 3. Інноваційний потенціал підприємства як основа	2

<p>процесів в процесі реалізації міжнародних економічних відносин.</p>	<p>інноваційної діяльності. 4. Зміст і структура потенціалу цифровізації інноваційного розвитку підприємства. Рекомендовані джерела: Основні: 1-3, 6-9. Додаткові: 12, 16-22. Інтернет-джерела: 24-29</p>	
<p>Вміти: досліджувати роль цифровізації економіки в інноваційному розвитку світової та національної економіки.</p>	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття. 2. Проаналізувати сучасні цифрові інструменти на сайті https://business.diia.gov.ua/.</p>	12
	<p>Практичне заняття № 11 1. Загальна оцінка масштабів цифровізації. 2. Можливості та основні загрози цифровізації. 3. Позитивний вплив цифровізації на інноваційний розвиток. 4. Основні загрози та ризики цифровізації. 5. Рівень цифровізації економіки України. 6. Національні програми та стратегії цифровізації. 7. Інституційно-правове оформлення розвитку цифрової економіки в Україні.</p>	2
<p>Знати: особливості фінансування інновацій у міжнародних економічних відносинах, основні інструменти фінансування інноваційної діяльності.</p>	<p>Тема № 9. Фінансування інновацій в міжнародних економічних відносинах Лекція № 12 План лекції 1. Джерела і механізми фінансування інноваційного проекту. 2. Формування та оптимізація інвестиційних ресурсів. 3. Завдання держави щодо фінансування інноваційних процесів. 4. Міжнародні форми залучення інвестицій для фінансування інноваційних проєктів.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття.</p>	10
<p>Вміти: здійснювати пошук джерел фінансування інноваційних проєктів в межах національної економіки та за кордоном.</p>	<p>Практичне заняття № 12 1. Характеристика джерел фінансових ресурсів для забезпечення інноваційного розвитку. 2. Формування системи фінансового забезпечення інноваційної діяльності. 3. Організаційні та фінансові важелі регулювання трансферу технологій. 4. Фандрайзинг та краудфандинг.</p>	2
<p>Знати: сутність та особливості роботи міжнародних</p>	<p>Тема № 10 . Особливості інноваційної діяльності в міжнародних корпораціях Лекція № 13 План лекції 1. Ризики в інноваційній діяльності міжнародних</p>	2

<p>корпорацій в системі реалізації інноваційної діяльності.</p> <p>Вміти: визначати роль та місце міжнародних корпорацій і інноваційному розвитку країни та світу.</p>	<p>корпорацій.</p> <p>2. Методи управління інноваційною діяльністю міжнародних корпорацій.</p> <p>3. Методи оцінки ризиків в інноваційній діяльності міжнародних корпорацій.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-9. Додаткові: 12, 15, 18-22. Інтернет-джерела: 24-29.</p>	
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття. 2. Обрати міжнародну корпорацію та проаналізувати її інноваційну діяльність.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 13 1. Роль міжнародних корпорацій в світових інноваційних процесах. 2. Інноваційний аспект побудови інноваційної стратегії міжнародної корпорації. 3. Інноваційна політика міжнародної корпорації. 4. Фактори впливу на інноваційний розвиток корпорації.</p>	2
	<p>Тема № 11. Культурний контекст інноваційного менеджменту транснаціональних корпорацій Лекція № 14 План лекції 1. Поняття культури інноваційної діяльності. 2. Класифікація об'єктів культури інновацій. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 8-10. Додаткові: 12, 15, 18-22. Інтернет-джерела: 24-29.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі самостійного опрацювання періодичних видань, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуальних завдань.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 14 1. Методи оцінювання культури інновацій. 2. Управління інтелектуальним капіталом підприємства. 3. Принципи, підходи та методи управління інтелектуальним капіталом підприємства.</p>	2
Разом за семестр:		180 / 6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: начальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.
2. Гуторов О. І., Ярута М. Ю, Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. Харків: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2019. 227 с.
3. Державне стимулювання інноваційного розвитку суб'єктів господарювання: методологічні засади, світовий та вітчизняний досвід : монографія / за заг. ред. Л. С. Захаркіної. Суми : Сумський державний університет, 2019. 200 с.
4. Єрмакова О. Механізми інноваційного партнерства: європейський досвід у контексті євроінтеграційного розвитку України. *Журнал європейської економіки*. 2021. № 4. С. 697–709.
5. Краус Н. М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. Київ: Аграр Медіа Груп, 2019. 492 с.
6. Марченко Т. В. Міжнародні інноваційні програми як інструмент євроінтеграції України : монографія. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2021. 220 с.
7. Новік І.О. Інноваційна діяльність у міжнародній економіці: навч. посіб. Харків: НТУ „ХПІ», 2019. 315 с.
8. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій. Кам'янське. ДДТУ, 2022. 62 с.
9. Управління стратегіями випереджаючого інноваційного розвитку : монографія / за ред. Ілляшенко Н.С. Суми : Триторія, 2020. 440 с.
10. Цифрова економіка як ключовий тренд розвитку постіндустріального суспільства : монографія / за заг. ред. Н. М. Пантелєєвої, С. Ю. Колодія, М. А. Ребрика. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 299 с.

Допоміжні:

11. Гордієнко В. О., Шевченко Н. І., Сугакова Д. О. Вплив іноземних інвестицій на розвиток інноваційної діяльності в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 9. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/9_2019/23.pdf.
12. Гречаник О. Є., Хлебнікова Т. М., Темченко О. В. Сучасні проблеми управління інноваційно-активними підприємствами: досвід України та ЄС. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 2. С. 74–80.
13. Касич А. О., Ляшенко Г. О. Інновації як чинник конкурентоспроможності міжнародних автомобільних компаній. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2022/10.pdf.
14. Князевич А. О., Крайчук О. В., Остапчук В. О. Інноваційність економіки: міжнародна оцінка та фактори впливу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13-14. С. 26–33.

15. *Лантєва В., Вавдійчук І., Лантєв О. Інноваційна діяльність у системі зовнішньоекономічної безпеки країни. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2021. № 6. С. 87–97.*
16. *Мазур Н. А., Суліма Н. М. Інноваційна діяльність в Україні та Польщі: стан, особливості та перспективи. Економіка, управління та адміністрування. 2020. № 4(94). С. 3–10.*
17. *Малолітнева В. Інноваційне партнерство як спеціальна процедура публічних закупівель у Європейському Союзі та засіб розвитку інновацій. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 11. С. 90–97.*
18. *Неустроєв Ю. Г. Аналіз інноваційного розвитку США. Ефективна економіка. 2021. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/96.pdf.*
19. *Поляков М. В., Білозубенко В. С. Стратегічні засади інтеграції України в інноваційну систему ЄС. Проблеми економіки. 2020. № 4. С. 12–18.*
20. *Фролова Г. С., Фролов Д. К. Інституційні особливості міжнародного фінансування інноваційної діяльності в Україні. Економіка та держава. 2020. № 10. С. 105–110.*
21. *Шталь Т., Дмитренко Д. Інноваційні форми міжнародного бізнесу в умовах глобалізації. Економіка та суспільство. 2021. № 32. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/792/759>.*

Інтернет-джерела:

22. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 №526. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-p#Text>
23. Global Innovation index. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/>
24. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm.
25. Глобальний рейтинг стартапів StartupBlink. URL: <https://www.startupblink.com/blog/reports/>
26. Про інноваційну діяльність. Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
27. Індекс інноваційного розвитку за Bloomberg. <https://www.ukredu.org/>
28. Крос-секторальна експортна стратегія 2019–2023: інновації для експорту. URL: <https://www.me.gov.ua>